

HOSILDORLIKNI OSHIRISHDA TOMCHILATIB SUG'ORISHNING AHAMIYATI.

Xolliyeva Barchin Olimjon qizi

tayanch doktorant Qarshi davlat texnika universiteti

Annotatsiya: *Tomchilatib sug'orish texnologiyasi qishloq xo'jaligida suvdan samarali foydalanish va hosildorlikni oshirishning eng ilg'or usullaridan biridir. Ushbu tadqiqotda mosh o'simligi misolida tomchilatib sug'orishning samaradorligi o'rganilgan. Tajriba natijalariga ko'ra, tomchilatib sug'orish tizimi yordamida hosildorlik 4 baravar oshgan, shu bilan birga suv sarfi esa 10 baravar kamaygan. Bu usul qurg'oqchil hududlarda qishloq xo'jaligini rivojlantirish uchun muhim ahamiyatga ega.*

Kalit so'zlar: *Tomchilatib sug'orish, hosildorlik, suv tejash, mosh, qishloq xo'jaligi, sug'orish samaradorligi.*

Tadqiqotning asosiy maqsadi:

- Tomchilatib sug'orishning hosildorlikka ta'sirini aniqlash.
- An'anaviy sug'orish usullari bilan solishtirganda suv sarfini kamaytirish imkoniyatlarini o'rganish.
- Mosh o'simligi uchun optimal sug'orish rejimini ishlab chiqish.

Tajriba davomida quyidagi natijalar qayd etilgan:

- Hosildorlikning oshishi: Tomchilatib sug'orish tizimi yordamida hosildorlik an'anaviy usullarga nisbatan 4 baravar ko'paygan.
- Suv sarfining kamayishi: Sug'orish uchun sarflangan suv miqdori 10 baravar qisqargan.

Resurslarning tejash: Suv, ishchi kuchi va energiya sarfi sezilarli darajada kamaygan.

Parametrlar:

Tomchilatib sug'orish	An'anaviy sug'orish
Hosildorlik (kg/ga) 2000 kg	Hosildorlik (kg/ga) 500 kg
Suv sarfi (m ³ /ga) 300 m ³	Suv sarfi (m ³ /ga) 3000 m ³
Sug'orish chastotasi Kuniga 1-2 marta	Sug'orish chastotasi Haftasiga 1-2 marta
Mehnat xarajatlari: Kam (avtomatlashtirilgan)	Mehnat xarajatlari: Ko'p (qo'lda sug'orish)
Energiya sarfi: Past	Energiya sarfi: Yuqori

An'anaviy usulda suvning ko'p qismi bug'lanib ketadi, tomchilatib sug'orishda esa ildiz atrofiga to'g'ri yo'naltiriladi.

Xulosa:

Tomchilatib sug'orish usuli qishloq xo'jaligida samaradorlikni oshirish va resurslarni tejashning eng yaxshi yo'llaridan biridir. Mosh o'simligi bo'yicha o'tkazilgan tajriba shuni ko'rsatdiki, bu usul yordamida nafaqat hosildorlikni oshirish, balki suv xarajatlarini sezilarli darajada kamaytirish mumkin. Kelajakda boshqa ekinlar uchun ham shu texnologiyani qo'llash orqali qishloq xo'jaligining barqaror rivojlanishiga erishish mumkin. Tomchilatib sug'orish — resurslarni tejash va hosildorlikni oshirishning eng samarali usuli.

Foydalanilgan adabiyotlar

- 1.Smith, J. (2020). Efficient Irrigation Methods for Sustainable Agriculture.
- 2.FAO. (2019). Water Use in Agriculture: Best Practices.
- 3.Rajput, T. B. S. (2018). Drip Irrigation Systems and Crop Yield.
- 4.O'zbekiston qishloq xo'jaligi vazirligi. (2021). Sug'orish texnologiyalari bo'yicha qo'llanma.

